ԱՐՄԷՆԻԱ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՑԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՅԼՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամէն տեղի համար ուր այս լրագրի մուտքը արգիլուած չէ, ամբողջ 16-դ չրջանի (900 սեպտ.—901 յուլիս) բաժնորդագինն է 20 Ֆր. կանխիկ կարելի է նաև բաժնորդագրուիլ քանի ամսի համար որ ուզուի, ամէն մէկ ամսականը 2 Ֆր. հաշուելով և 1901 յուլիս ամսէն անդին չանցնելու պայմանով։

Նամակ և ծրարապէտք ղրկել հետևեալ հասցէով. M. PORTOUKALIAN, Rédacteur du journal *Arménia*. MARSEILLE (France).

ԺԱՄ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 14

1900 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 5

1900 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 22 (Հ. Տ.)

ՔՈՐՆԹԱՏԱՐԹ

ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ

Ամբագրութիւնը, եթէ հարկ համարի, հապճապով և կամ ամբողջ միայն կը հրատարակէ իրեն ղրկուած գրութիւնները։ Չարաւոր չէ վերադարձնել չհրատարակուած ձեռագիրները։

Յանուցումներ կընդունուին հայերէն և ֆրանսերէն լեզուով։

Յանուցման 1 միջակ գիրը 1 սանթիմկարժէ։ 1 գլխագիրը 2 սանթիմ։

Les annonces, en français et en arménien sont reçues, aux bureaux de la Rédaction : Rue Glandevès, 17.

ԲԱՑՈՒԱԾ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ "ԱՐՄԷՆԻԱ,,Ի ԺԱ ՇՐՋԱՆԻՆ

(1900 *ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ*—1901 *ՅՈՒԼԻՍ*)

Արմենիայի ամբողջ 16րդ չրջանի բաժնորդագինն է 20 ֆրանգ որ կարելի է նաև մաս առ մաս ղրկել, 10 կամ 5 ֆրանգով։

—Անոնք որ Արմենիայի Օժանդակ կը գրուին, իրենց համար ստացած մէկ օրինակ Արմենիային զատ՝ որի բաժնորդագինը 20 ֆր. է, քանի՛ օրինակ Արմենիա որ ուզեն, կը ղրկուի իրենց հասցէով և իրենց ծրարի մէջ գրուած, ամէն մէկ օրինակի տարեկան բաժնորդագինը 10 ֆրանգ և կամ որ նոյնն է, ամսական մէկ ֆրանգ միայն հաշուելով։

—Ամէն ազգի ու երկրի մէջ ընդունուած սովորութիւն մ'է որ ԼՐԱԳԻՐՆԵՐԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆՆԵՐԸ ԿԱՆԽԻԿ ԿԸ ՎՃԱՐՈՒԻՆ։

— Արմենիայի այն հին բաժնորդները որոնք 15րդ չրջանին համար 20 ֆրանք ամբողջովին վճարած էին, իրենց հին հաշիւ փակուելու համար իրաւունք պիտի ունենան ներկայ 16րդ չրջանի մինչև 11րդ թիւն ստանալու. հետևապէս այս 16րդ չրջանի մինչև վերջն իրենց բաժնորդագին վճարած լինելու համար 17 ½ ֆր. միայն կը պարտին ղրկել, իսկ այն հին բաժնորդները որոնք ներկայ 16րդ չրջանին համար ալ 20 ֆր. ղրկած են արդէն, կը խնդրենք որ հաճին իմացունել մեզ թէ ի՞նչպէս կուզեն կարգադրել իրենց այդ 2 1/2 ֆր.ի պահանջը. եթէ կը փափաքին, իրենց ընտրած գիրքերէ 2 ½ ֆր.ի արժէքով կը ղրկենք իրենց (եթէ իրենց ուզած գիրքն աւելի արժէ, տարբերութիւնը մեզ ղրկուելով). իսկ եթէ կուզեն, փոստով իրենց կը վերադարձունենք այդ 2½ ֆրանքը։

— Արմենիային իր 16րդ չրջան թեւակոխելով հրատարակութիւնը չդիտաձգելու համար, մեր բարեկամներէ չատերի խորհուրդին հետևելով, վերսկսած ենք չարունակել հրատարակութիւնը, առայժմ չաբաթը մէկ թերթ հանելով և խոստանալով չուտով սկսիլ նորէն, երբ հանդամանքները ներեն, չաբաթն երկու թերթ տալու։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Շանը եւ Պարսկահայեր.—Վեհ. կաթողիկոսի ճանբորդութիւնը.—Հայեր ի Թիւրքիա.—Թիւրքիա եւ Ամերիկա.—Ամերիկեան հիւպատոսութիւն Խարբերդի մէջ։—Թիւրքիանէ լուրեր.—Փոքրիկ սուրճաղաք.—Տ. Բրիւժէր ի Ֆրանսա.—Ֆրանսայի Երեսփոխանական եւ Սերակոյտ ժողովները Տ. Բրիւժէրի գալուստին առթով.—Տ. Բրիւժէրի ճանբորդութիւնը.—Մաճունցումներ.—Բանասիրական (Վարպետ Փանոս Թօփալ-Մկրտչեան)։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Արմենիայի ՆԵՐԿԱԾ 1900 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ԵՒ 1901 ՅՈՒՆՈՒԱՐ ԱՄԻՍՆԵՐԻ ԹԻՒԵՐԸ միայն՝ իբրև նմոյշ կը ղրկենք ցանկացողներին եթէ իրենց հասցէի հետ ՄԷԿ ՖՐԱՆԳ և 25 ՍԱՆԹԻՄ (25 սէնթ ամերիկեան = 1 շիլին անգլիական) ղրկեն մեզ։

Դրէթէ ամէն երկրի փոստեր մինչև իսկ 50 սանթիմ ալ մանուածոյ փոստ կուտան մեզ վճարուելու համար Մարսէյլի ֆրանսական փոստէն։

Այն երկիրներէ ուր փոստը մանուածոյ քարտով ալ դրամ ղրկելու դրութիւնն ընդունած է (ինչպէս Աւստրիա, Սերպիա, Ռումանիա, Պուլկարիա, Եգիպտոս եւայլն. բայց ոչ Անգլիա և Ամերիկա ուր փոստի վարչութիւնները մանուածոյ քարտի դրութիւնն ընդունած չեն դեռ, այլ մրնիր օրտրը կուտան), հարկ չկայ յատկապէս մեզ նամակ գրելու և ատոր համար ալ զատէն 25 սանթիմ վճարելու։ Մեզ դրամ ղրկել ուզողները կարող են մանուածոյ քարտի կտրօնի (coupon) տեսիլ կողմին վրայ ձրիապէս գրել ի՛նչ տեղեկութիւն որ կուզեն տալ մեզ, իրենց հասցէի հետ մէկտեղ։

Անգլիաէն ղրկուած postal order*ի թուղթեր ալ կընդունինք, 1 շիլինը 1 ֆրանգ և 25 սանթիմ հաշուելով. ինչպէս և ամերիկեան տոլար թղթադրամին ալ 5 ֆրանգի հաշուով, եթէ 4 հոգի միանան և ապահով կերպով 1 տոլար ղրկեն մեզ 4 օրինակի երկամեայ բաժնորդագինի համար։*

ՇԱՀՐ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱՀԱՅԵՐ

Պարսկաստանի կեանքին ծանօթ եղողներին քիչ չաս յայտնի է մեր այնտեղի սակաւաթիւ ազգայիններուն փափուկ կացութիւնը ուր կը կենան և կը պաշապանուին միմիայն Արքայական Ցան, բարձրաստիճան խելացի պաշտօնեաներուն և նշանաւոր խաներուն բարեացակամութիւնով, որպէս երկրին զարգացումի, լուսաւորութեան, վաճառականութեան և յարաբերութիւններուն դիւրութեան ամենայարմար տարր. չատերն իրենց իսկ անձնական շահերուն տեսակէտով։

Մահմեդական հասարակութիւնը, մանաւանդ Ատրպատականի Թուրքերը, ագէտ, կոչտ և մոլեռանդ, կը զրսպուին միայն չիշեալ յայտնի յարձերից։

Այսպէս, Շահի և պաշտօնական Պարսկաստանի յարաբերութեան փոփոխութիւնները՝ այս ու այն տեսակէտով՝ կենսական նշանակութիւն ունին այնտեղի մեր ազգայիններուն համար։ Պարսկահայը իր կառավարութեան դէմ քաղաքական նպատակներ չունի. կառավարութիւնն այդ մասին ապահով է և հանգիստ։ իսկ զայրով հայկական խնդրի մասին անոր հետևելիք ընթացքին, զա կապուած է քաղաքական ուրոյն պայմանների և հոսանքներուն հետ։ Շահի կառավարութիւնը, հակառակ նոյն իսկ հայկական խնդրի նկատմամբ իրեն ունեցած համակրութեան, կառավարական չահերի իսկ պահանջումով ստիպուած է ազդեցութիւններուն ենթակայելութիւնը, չի կարող դժբաղդաբար ուժեղ դերք մը ստանձնել այդ խնդրի առթիւ։ Եւ այսպէս էլ ակամայ հոն պատինող գաղթական հայութիւնը, ինչպէս և տեղացիք, կենթարկուին երբեմն կամայական որոշումներու և խստութիւններու, մանաւանդ տաճիկ սահմանագլխին մօտերը, Ալմաստի, խոյի և Ուրմիի գաւառները. և այդ հոն ոչ միայն օգտաչատ ձեռնարկութիւններ կը վտանգէ, այլև կը սպառնայ տեղացի սակաւաթիւ հայ ազգաբնակութեանը։

Այս կրկնակ տեսակէտներով էլ վեհ. Շահի Պոլիս այցելութիւնը կը վախցուէր որ գէշ հետևանքներ յառաջ բերէր Հայերի և պարսիկ կառավարութեան սերտ և հաւատարիմ յարաբերութիւններին միջև։ Սուլթանն երկու նպատակ ունէր և երկու առաւելութիւններ կը յուսար Ն. վեհափառութեան այցելութիւնից. նախ ցուցնել թուրք ժողովուրդին իր քաղաքական և կրօնական գերակշռութիւնը պարսկական օգոստափառ Շահին դէմ։ Երկրորդ, Պարսկաստանի մէջ ներկայ ներքին դրութեան մէջ, Շահի ներկայութիւնը Պոլիս կրնար ազդել Պարսկահայոց վրայ, որ ներկայ ներքին դրութեան մէջ, Շահի ներկայութիւնը Պոլիս կրնար ազդել Պարսկահայոց վրայ, որ ներկայ ներքին դրութեան մէջ, Շահի ներկայութիւնը Պոլիս կրնար ազդել Պարսկահայոց վրայ, որ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՎԱՐՊԵՏ ՓԱՆՈՍ ԹՕՓԱԼ-ՄԿՐՏՉԵԱՆ

(Շար. 13րդ թուհն եւ վերջ)

*
* *

Վարպետ Փանոսի տունը 14 անգամ խիստ խուզարկութիւնների ենթարկուեցաւ, բայց վարպետը չդտնուեցաւ, չնայելով որ ոստիկանութիւնն իր հայ լրտեսների տեղեկութիւնների վրայ ապահով կը լինէր վարպետին նոյն ժամերը տունը գտնուելու մասին։ Վարպետը մի անգամ ծանր վտանգ մ'անցուց։ Ոստիկանները և զօրքերը բոլոր լեցուած էին, տունն ալ չրջապատուած էր. ինքը և մէկ ընկերը մի քանի օր անքնութենէ յոգնած, ծանր քունի մէջ ընկղմած էին գոց սենեկի մէջ. դրացի տան չունն ալ ուշիմութեամբ չատ անգամ վարպետին իմացուցեր էր խուզարկուների գալը, անոնց դեռ փողոցի գլուխը չհասած, (կը պատմեն որ այդ չունն զանազան եղանակով հաչոցներ ունէր, նայելով թէ մօտեցողը պարզ անցորդ մ'է թէ ոստիկանների խումբ մը) դժբաղդաբար իր ձայն չէր կրցած լսելի՛ունել թմրած ականջներին։ Վարպետին մայրը միայն արթննալով վերի յարկը կը վազէ տղուն իմաց տալու. դուռը կը ծեծէ, չարժուղ չկայ. յուսահատ մայրը կը տիպուի սենեկի պատուհանի ապակին փշրել. ատոր չառաչիւնը և գլորուղ փարչն իրենց վրայ թափուած ջուրը կարթնցուենն քնացողները. անկէ առաջ եղածը մութի մէջ է. միայն այս յայտնի է որ խուզարկուներն այդ անգամ ալ ամեն անկիւն որոնելէ, բակ ու պատ ծակծկելէ, յաջողութիւններ անելէ ետք, վերադարձան առանց վարպետին։

Այդ վտանգների մէջ նա կը չարունակէր իր յեղափոխական առաքելութիւնը և հրացանի չինութիւնը. Աստուած գիտէ թէ ո՛ր կը տեղաւորէր իր գործիքներ։ 94ի աչունն էր որ նա Պարսկաստան անցաւ ուր աղնիւ գործիչը և հանճարեղ արհեստաւորը գործունէութեան և պարտականութեան կարևոր մաս մը իր վրայ առաւ յօժարակամ և այնտեղ ալ իր ներկայութիւն թէ՛ խորհրդի և թէ՛ գործի մէջ միշտ թանձ նկատուեցաւ. իր դիւրահամրոյր, անչահասէր և ընկերասէր բնաւորութիւնը տարագիր հայրենակիցների և տեղացիների մէջև միութեան և համերաչխութեան կապեր աւելի ևս ամրացնելու նպաստեց։

Եւ երբ իր հայրենիք և ընկերներ իր ընդունակութիւններէ աւելի ևս օգուտներ տեսնել կը յուսային յեղափոխական

հընչահին վրայ և միանդամայն նախապաշարել նրա և իր պաշտօնեաների միտքը Հայերին նկատմամբ։

Բարեբաղդաբար, հետևանքները՝ Թուրքերի ամեն յիմար ձեռնարկութիւններին պէս՝ իրենց դէմ դարձան։ կրնանք սպասել որ թուրք ու պարսիկ յարաբերութիւնները Շահի այցելութենէն առաջ եղածէն եթէ ոչ գէշ, գոնէ աւելի աղէկ պիտի չըլլին։ Սուլթանին արած այդ հռչակաւոր այցելութենէն յետ, Շահին վեհ. Հայրիկին արած ոչ պակաս նշանաւոր այցելութիւնը և Շերիֆ-Խուրչիտի ադամանդազարդ պատուանշանի տըրուիլը՝ բացարձակ ապտակ մը ու հետևանք պատասխան մը եղաւ թուրքական մայրաքաղաքին իր այցելութեան իրեն վրայ լծուած տպաւորութեան։

Նշանակելով այս ուրախառիթ հանգամանքը, մեր նպատակն է այս առթով Պարսկաստանի աղդեցիկ աղգայիններուն՝ տեղացի և գաղթական՝ մասնաւոր ուշադրութիւնը հրաւիրել կարենալ օգտուելու այս բարեյաջող պայմաններէն՝ աւելի սերտ և ամուր հիման մը վրայ դնելու համար իրենց յարաբերութիւնները դէպի պարսիկ բարեացակամ կառավարութիւնը։ Այդպիսով զօրացունել ոչ թէ կառավարութեան վստահութիւնը որ երբէք խախտած չէ, այլ ատոր հետևանքներէն օգտուելիք Պարսկահայերի համար մտած կրթական ծրագրերուն գործադրութեան և իրենց էլ ապահով կացութեան խնդիրները, չանալով ազատել անոնց, ըստ կարի, կեղեքիչ, չահամոլ և օտար աղդեցութիւններէն դրդուող ատոր պաշտօնեաներուն կամայականութիւններէն։

Այս առթով կարևոր պարտականութիւն մ'ևս Ատրպատականի առաջնորդութեան և հոգևորականութեան վրայ կը ծանրանայ։

Ցանկալի է որ հոն Հայեր գիտակցօրէն աւելի զօրեղ և ազդու դեր մը ստանձնեն պարսիկ կառավարութեան և երկրին զօրեղացումի գործին մէջ։ Մեր շահեր՝ մեզ դրացի կառավարութիւններուն մէջ՝ միայն Պարսկաստանի

գործին մէջ, վրայ կը հասնին 95ի աշնան ընդհանուր ջարդ և աւերում, երբ Վանի մասին ալ ճգնաժամի լուրեր Սալմաստ հասած լինելով վարպետի զգայուն սիրտը չկրնար դիմանալ և հայրենիքի աւերումէն ետք ապրիլ, ուրք կը հանէ այնտեղ մնացած քիչուոր հայրենակիցները և օգնութեան խումբ մը կազմակերպելով անոնց հետ դէպի Վան կը դիմէ տեղացած ձիւնին և իր հիւանդագին վիճակին չնայելով և հոկտեմբեր 26ին պատահած Սարայի կռուէն ետք, դժնդակ մահ մը կը գտնէ արիւնաքամ և ցրտէ սառած։

Իր դիակը սիրեցեալ ծննդավայրին մէջ հողէ հանգստարան մ'ալ չգտաւ։ 36 տարեկան կը լինէր։

Վարպետը այժմ կը թողու 6 անձէ բաղկացած ընտանիք մը որի միակ աշխատողն ինքն էր։ Մայրը, դեռահասակ այրին, 6ամեայ աղջիկը, մեռած եղբօր կինը 2 զաւակներով՝ կորնցուցին իրմով գործավէից որդի մը, հաւատարիմ ամուսին մը, խանդակաթ հայր մը, խելացի պաշտպան մը. մէկ խօսքով՝ ընտանեկան յարկի միակ սիւնը։

1896 Մարտ, Վան Մ. Ա.

հզօր եղած ատենները, երբ Ռուսիոյ ներկայ զօրեղացումին չէ որ երկիւղ չունին և ընդհակառակ կրնան նպաստաւորել, պարզ խօսելով այլապէս, հայկական խնդիրը պարսիկ կառավարութեան չահերին հետ այնքան զուգընթաց և համաձայն է որ հպատակութեան ըզգացումէն աւելի բարձր պարտականութիւն մը իսկ պիտի լինէր հոն անկեղծօրէն չանալ անոր գոյութեան զօրեղացումին, չի վհատելով աննպաստ պայմաններէն, մանաւանդ այժմ, երբ աւելի քան երբէք փափուկ է պարսիկ կառավարութեան կացութիւնը։

Այդ կարգի չանքեր եթէ չի կրնան անգամ դժբաղդաբար Պարսկաստանի ապագան փրկել և գոնէ կարենան երկարաձգել, դա էլ իր առանձին և մեծ օգուտներ ունի երկուսաեք, հասկանալի պատճառներով։

Ո՞վ գիտէ թէ վաղը ի՛նչեր պահած է զօրաւորին և տկարին համար։

Մ'ԷՆ-Մ'Լ

ՎԵՀ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՁԱՆԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

«Նովոստի» ռուս լրագիրն ասկէ առաջ գրած էր թէ վեհ. Կաթողիկոսը ճանրորդութիւն մը պիտի ընէ դէպի Ռուսիոյ մայրաքաղաքները, այնտեղի բժիշկներէն դարմանել տալու համար իր տկարութիւն։

Վերջին տեղեկութիւններուն նայելով, այդ լուր անհիմ է. Ս. Կաթողիկոսը շատ առողջ է և պետերբուրգ կամ Մոսկուա երթալու կարգադրութիւն չկայ։ Հաւանական է որ Նորին Ս. Օծութիւնը երթայ Թիֆլիս անցնէ առաջիկայ ձմեռը։

ՀԱՑԵՐ Ի ԹԻՒՐՔԻԱ

Թիւրքիոյ գրեթէ ամեն գլխաւոր քաղաքներուն մէջ իրենց հաստատած վաճառականական ճիւղերով և արտասահմանի հետ ունեցած ընդարձակ յարաբերութիւններով հանրածանօթ եղող Կիւլպէնկեան տան ներկայացուցիչներէն Տիար Գալուստ Կիւլպէնկեան, նոյն գ կարգի Օսմանիէ պատուանշան և Տիար Գառնիկ Կիւլպէնկեանին գ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տըրուեր է, Թիւրքիոյ վաճառականութեան զարգացմանն ի նպաստ՝ իրենց մատուցած ծառայութիւններուն իբրև գնահատում մը։

Նոյն համբաւաւոր վաճառատան դաւրէժիներկայացուցիչ Թաչիկ Թան Սարաճեանին ալ՝ Պարսկաստանի վեհ. Շահն իր եւրոպական ճանրորդութեան միջոցին Դավրէժէն անցած ժամանակ Շերիֆ Խուրչիտի Դ աստիճանի պատուանշանը չնորհեր է, գնահատելով այդ վաճառատան Պարսկաստանի վաճառքներուն արտածութեան գործին մատուցած նշանաւոր ծառայութիւնները. անոր որդիին Տիար Օննիկ Սարաճեանի ալ՝ որ Ֆրանսայի մէջ առած է իր երկրագործական ուսում, պաշտօն տուեր է Պարսկաստանի երկրագործական վարչութեան մէջ։

— Կեսարիոյ առաջնորդ Պալեան Տրդատ եպիսկոպոսը կիլիկիոյ Կաթողիկոսական ընտրութեան գործին կարգադրութեան պաշտօնով հոն երթալէ հրաժարած լինելով, Պատրիարքարանի խառն ժողովը որոշեր է որ Խապայեան Սահակ եպիսկոպոս չարունակէ հոն մնալ այդ պաշտօնի համար։

— Սղերդի առաջնորդական տեղապահ Տ. Փառէն վ. որ Բղի պիտի ղրկուէր, պիտի մնայ Սղերդ. իսկ վահրիճ վարդապետ որ կարին կը կենար և իր Բղի վերադառնալն անկարելի կը նկատուի, Կ.պոլիս կանչուած է։

ԹԻՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱ

Կ.պոլսեն կը հաղորդեն նոյ. 28ին. «Քէնդըքի» ամերիկեան յաձանացուէն Զմիռն գալը մեծ տպաւորութիւն ըրած է հոս. հաւանական է որ Թիւրքիա կատարէ Միացեալ-Նահանգներէ պահանջները։

Միւս կողմէ, կայսերական իրատէ մ'ելած է Ամերիկեան յաձանացու մը գնելու որի գնին մէջ պիտի հաշուուի նաև այն 90,000 տոլարի գումարը որ Ամերիկացիները կը պահանջեն Յաստանի խռովութիւններուն ժամանակ իրենց ունեցած վնասներին իբրև հատուցում։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԻՊԱՏՈՍՈՒԹԻՒՆ ԹԱՒՐԻԶԻ ՄԷՋ

Ամերիկայի Միացեալ-Նահանգներէ կառավարութիւնը յայղղեցաւ Թաւրիզի մէջ հիւպատոսութիւն մը հաստատել որի պաշտօնավարութեան արտօնագրութիւնը տալ կը մերժէր Ռուսը։

Կերևի թէ «Քէնդըքի» մարտանաւի ճանրայ եղնելը վերջապէս այդ գործի կարգադրութեան ալ մղում մը տուեր է։

ԹԻՒՐՔԻԱՀԵՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վանի մօտիկ Հէքեարիի լեռնաբնակ նեստորական Ասորիները որոնք 2 տարիէ ի վեր նոյն կողմերի իսլամներին հետ գժտուած լինելով յաճախ ընդհարումներ կունենային, վերջերս հաշտուեր են, Ասորիները պատրիարք Մարշիմունին և տեղական իշխանութիւններուն միջև համաձայնութիւն գոյանալով։ Տեղական իշխանութիւնները փութացեր են հեռագրով Ռ. Դրան աւետել այդ հաշտութիւն։ Մարշիմունն ալ նոյնիսկ հեռագրով մը յայտներ է իր ժողովրդի հաշտուած լինելը իսլամներին հետ։

— Ֆրանսայի նախկին դոմինիկեան հայր Հիասէնթ Լուազոնին որ Ամերիկուհիի մը հետ ամուսնացած է և այժմ կ.պոլիս կը գտնուի, կայսերական իրատէով արգիլուեցաւ հրապարակախօսութիւններ ընել կ. պոլսի մէջ, թէև ինք նախապէս դեր մը ըղըկելով սուլթանին, անոր գովեստներ չռայլած և մինչև իսկ դրուատած եր մահմէտական կրօնի արժանիքները։ Ֆրանսական դեսպանը չերմ պաշտպանութիւն մը չէ ցոյց տուած Հ. Հիասէնթին. նոյնպէս և ամերիկեան դեսպանատունը՝ որ միջամտած եր ի նպաստ իրեն։

— Մակեդոնիայէն վիէննայի ճանրով Լոնտոնի «Մորնինկ Լիտըր» լրագրին կը հաղորդեն որ թիւրքական իշխանութիւնները դաւադրութիւն մը երևան հաներ են եղեր։ Ատոնց ըստ ծին նայելով, մակեդոնական յեղափոխական մանաժողովները պատրաստութիւններ կը տեսնեն եղեր յեղափոխութիւն մը հանելու համար Մակեդոնիայի մէջ առաջիկայ ձմեռ երբ թիւրք զօրքերն երկրին մէջ ցրուած լինելով, քաղաքները կեդրոնացած չեն լինիր։ Մանաժողովը գաղտնապէս 1000 հրացան և մեծ քանակութեամբ ռազմամթերք մտցուցեր է եղեր Մակեդոնիա։

— Ափրիկեան Տրիպոլսի գինուորական հրամատատն իմացուցեր է Ռ. Դրան թէ նոյն նահանգի սահմաններէն դուրս արաբական ցեղ մը օսմանեան տէրութեան հնազանդեցուցած է։ Հրամատարը կը յանձնարարէ Ռ. Դրան որ Ֆրանսայի հետ համաձայնութիւն մը գոյացունէ երկու կողմի սահմանագուխներն որոշելու համար որպէսզի կարելի լինի թափառական ցեղերին վրայ օսմանեան տիրապետութիւնը հաստատել և իրական իշխանութիւն մը տարածել օսմանեան ազդեցութեան շրջանակին մէջ։

ՓՈՒԲԻԿ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Նիւ Եորք. Դ. Մ. — Մտացանք նոյ. 19ի ձեր նամակ և Արմենիան Լ. Ս.ին ղրկեցինք հոկտեմբերի սկիզբէն որովհետև սեպտեմբերի թիւերը (թիւ 1–4) բոլորովին սպառած են այժմ։

Պոսթոն. Դ. Ե. — Մընի-օրսըրը փոստէն վճարուելու համար, շատ անգամ հարկ կը լինի մը քանի օրեր սպասել մինչև որ վճարման հրամանագիրը գայ այդտեղի փոստի վարչութենէն նաև այստեղի փոստի վարչութեան։ Իսկ տոլար թղթադրամը կրնանք անմիջապէս դրամի վերածել, լումայափոխներին ներկայացունելով. միայն թէ երբ նամակը կորսուի — որ հազուագէպ է —, պարունակած տոլարն ալ կը կորսուի. ուստի պէտք է ապահովագրել թղթադրամ պարունակող նամակը։

ԲՐԻՒԺԷՐ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Մարսէյլ

Թրանսվաալի Հանրապետութեան նախագահ Տ. Քրիւկէրին Մարսէյլի մէջ եղած ընդունելութեան նկարագրութիւնն այս թուի մէջ մի քիչ աւելի մանրամասնել խոստացած էինք նախորդով։

Աւելորդ է ըսել որ արդէն մի քանի օրէ ի վեր Մարսէյլի մէջ պատրաստութիւն և իլարանցում կար ժողովրդի կողմէն Տ. Քրիւկէրին վայելուչ ընդունելութիւն մ'ընելու համար։ Այդ առթով, Մարսէյլի փողոցներին մէջ մեծ քանակութեամբ ծախուեցան Քրիւժէրի պատկերներ, իպատիւ անոր երգեր որոնք չրջիկ երգիչներ փողոցներուն մէջ տեղ տեղ կանգնելով կերգէին և իրենց չուրջ խռնուղներին կը ծախէին։ Այդ երգիչներ իրենց

Troubadours Marseillais վերտառությամբ ուրիշ մեծարժեք հատորներ ևս։ Ֆելիքս փաշա չդադարեց մեզ հետաքրքրական տեղեկություններ հաղորդելուց իր մեծարգո հորեղբոր մասին, որ ինքն էր ամենից լավ ճանաչողը նրա գործունեության։ Ֆելիքս փաշա ասում է, որ Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի անդամ ընտրվելուց հետո Ֆրեդերիկ Միստրալ ամբողջ ձմեռը անցկացրել է Փարիզում, ուր ամեն օր հանդիպումներ է ունեցել գրական աշխարհի նշանավոր մարդկանց հետ։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ Փարիզում ամենից շատ սիրում էր Ալֆոնս Դոդեի ընկերակցությունը։ Նրանք միասին շատ էին ման գալիս, և Դոդեն ծանոթացնում էր Միստրալին Փարիզի գրական աշխարհի հետ։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ Փարիզում ամենից շատ սիրում էր Ալֆոնս Դոդեի ընկերակցությունը։ Նրանք միասին շատ էին ման գալիս, և Դոդեն ծանոթացնում էր Միստրալին Փարիզի գրական աշխարհի հետ։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ Փարիզում ամենից շատ սիրում էր Ալֆոնս Դոդեի ընկերակցությունը։ Նրանք միասին շատ էին ման գալիս, և Դոդեն ծանոթացնում էր Միստրալին Փարիզի գրական աշխարհի հետ։

Ֆելիքս փաշա Ֆրեդերիկ Միստրալի մասին խոսելիս ասում է, որ նա 75 տարեկան էր, երբ ինքը նրան առաջին անգամ տեսավ։ Միստրալ այդ ժամանակ ամուսնացած էր և ուներ մի աղջիկ, որ ամուսնացած էր Ֆելիքս փաշայի մի ազգականի հետ։ Միստրալ ամեն տարի մի քանի ամիս անցկացնում էր Փարիզում, իսկ մնացած ժամանակը ապրում էր Մայանում, ուր ուներ մի փոքրիկ տուն։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն առավոտ վաղ էր արթնանում, ինքն էր վառարանը վառում, ինքն էր սենյակը մաքրում, ինքն էր սուրճ եփում, և միայն դրանից հետո էր արթնացնում իր կնոջը։ Միստրալ ամեն առավոտ ժամը 10-ին դուրս էր գալիս տնից և գնում էր մի փոքրիկ սրճարան, ուր հանդիպում էր իր ընկերներին։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում էր «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում էին Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում էր «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում էին Պրովանսի գրողները։

Տիկին Ֆրեդերիկ Միստրալ ֆրանսերեն լավ չգիտեր, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և

Ֆելիքս փաշա Ֆրեդերիկ Միստրալի տան մասին ասում է, որ այն շատ պարզ էր և կահավորված էր շատ պարզ կահույքով։ Միստրալ ամեն առավոտ վաղ էր արթնանում, ինքն էր վառարանը վառում, ինքն էր սենյակը մաքրում, ինքն էր սուրճ եփում, և միայն դրանից հետո էր արթնացնում իր կնոջը։ Միստրալ ամեն առավոտ ժամը 10-ին դուրս էր գալիս տնից և գնում էր մի փոքրիկ սրճարան, ուր հավաքվում էին Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում էր «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում էին Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում էր «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում էին Պրովանսի գրողները։

Տիկին Ֆրեդերիկ Միստրալ ֆրանսերեն լավ չգիտեր, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և

«Ինչո՞ւ եք ուզում ձեր որդուն ուղարկել Ամերիկա։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։

Տ. Ֆրոլիչկայի մասին խոսելիս Ֆելիքս փաշան ասում է, որ նա եղել է Ֆրեդերիկ Միստրալի սիրելի աշակերտուհին։ Տ. Ֆրոլիչկան շատ լավ է նկարագրել Միստրալի տունը և նրա կյանքը։ Նա ասում է, որ Միստրալ ամեն առավոտ վաղ է արթնանում, ինքն է վառարանը վառում, ինքն է սենյակը մաքրում, ինքն է սուրճ եփում, և միայն դրանից հետո է արթնացնում իր կնոջը։ Միստրալ ամեն առավոտ ժամը 10-ին դուրս է գալիս տնից և գնում է մի փոքրիկ սրճարան, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։

Տիկին Ֆրեդերիկ Միստրալ ֆրանսերեն լավ չգիտեր, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և

«Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։

Տ. Ֆրոլիչկայի մասին խոսելիս Ֆելիքս փաշան ասում է, որ նա եղել է Ֆրեդերիկ Միստրալի սիրելի աշակերտուհին։ Տ. Ֆրոլիչկան շատ լավ է նկարագրել Միստրալի տունը և նրա կյանքը։ Նա ասում է, որ Միստրալ ամեն առավոտ վաղ է արթնանում, ինքն է վառարանը վառում, ինքն է սենյակը մաքրում, ինքն է սուրճ եփում, և միայն դրանից հետո է արթնացնում իր կնոջը։ Միստրալ ամեն առավոտ ժամը 10-ին դուրս է գալիս տնից և գնում է մի փոքրիկ սրճարան, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։

Տիկին Ֆրեդերիկ Միստրալ ֆրանսերեն լավ չգիտեր, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և

«Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։

Տ. Ֆրոլիչկայի մասին խոսելիս Ֆելիքս փաշան ասում է, որ նա եղել է Ֆրեդերիկ Միստրալի սիրելի աշակերտուհին։ Տ. Ֆրոլիչկան շատ լավ է նկարագրել Միստրալի տունը և նրա կյանքը։ Նա ասում է, որ Միստրալ ամեն առավոտ վաղ է արթնանում, ինքն է վառարանը վառում, ինքն է սենյակը մաքրում, ինքն է սուրճ եփում, և միայն դրանից հետո է արթնացնում իր կնոջը։ Միստրալ ամեն առավոտ ժամը 10-ին դուրս է գալիս տնից և գնում է մի փոքրիկ սրճարան, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։

Տիկին Ֆրեդերիկ Միստրալ ֆրանսերեն լավ չգիտեր, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և

«Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։

Տ. Ֆրոլիչկայի մասին խոսելիս Ֆելիքս փաշան ասում է, որ նա եղել է Ֆրեդերիկ Միստրալի սիրելի աշակերտուհին։ Տ. Ֆրոլիչկան շատ լավ է նկարագրել Միստրալի տունը և նրա կյանքը։ Նա ասում է, որ Միստրալ ամեն առավոտ վաղ է արթնանում, ինքն է վառարանը վառում, ինքն է սենյակը մաքրում, ինքն է սուրճ եփում, և միայն դրանից հետո է արթնացնում իր կնոջը։ Միստրալ ամեն առավոտ ժամը 10-ին դուրս է գալիս տնից և գնում է մի փոքրիկ սրճարան, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։

Տիկին Ֆրեդերիկ Միստրալ ֆրանսերեն լավ չգիտեր, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և

«Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։

Տ. Ֆրոլիչկայի մասին խոսելիս Ֆելիքս փաշան ասում է, որ նա եղել է Ֆրեդերիկ Միստրալի սիրելի աշակերտուհին։ Տ. Ֆրոլիչկան շատ լավ է նկարագրել Միստրալի տունը և նրա կյանքը։ Նա ասում է, որ Միստրալ ամեն առավոտ վաղ է արթնանում, ինքն է վառարանը վառում, ինքն է սենյակը մաքրում, ինքն է սուրճ եփում, և միայն դրանից հետո է արթնացնում իր կնոջը։ Միստրալ ամեն առավոտ ժամը 10-ին դուրս է գալիս տնից և գնում է մի փոքրիկ սրճարան, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։

Տիկին Ֆրեդերիկ Միստրալ ֆրանսերեն լավ չգիտեր, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և

«Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։

Տ. Ֆրոլիչկայի մասին խոսելիս Ֆելիքս փաշան ասում է, որ նա եղել է Ֆրեդերիկ Միստրալի սիրելի աշակերտուհին։ Տ. Ֆրոլիչկան շատ լավ է նկարագրել Միստրալի տունը և նրա կյանքը։ Նա ասում է, որ Միստրալ ամեն առավոտ վաղ է արթնանում, ինքն է վառարանը վառում, ինքն է սենյակը մաքրում, ինքն է սուրճ եփում, և միայն դրանից հետո է արթնացնում իր կնոջը։ Միստրալ ամեն առավոտ ժամը 10-ին դուրս է գալիս տնից և գնում է մի փոքրիկ սրճարան, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։

Տիկին Ֆրեդերիկ Միստրալ ֆրանսերեն լավ չգիտեր, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և

«Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։

Տ. Ֆրոլիչկայի մասին խոսելիս Ֆելիքս փաշան ասում է, որ նա եղել է Ֆրեդերիկ Միստրալի սիրելի աշակերտուհին։ Տ. Ֆրոլիչկան շատ լավ է նկարագրել Միստրալի տունը և նրա կյանքը։ Նա ասում է, որ Միստրալ ամեն առավոտ վաղ է արթնանում, ինքն է վառարանը վառում, ինքն է սենյակը մաքրում, ինքն է սուրճ եփում, և միայն դրանից հետո է արթնացնում իր կնոջը։ Միստրալ ամեն առավոտ ժամը 10-ին դուրս է գալիս տնից և գնում է մի փոքրիկ սրճարան, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։

Տիկին Ֆրեդերիկ Միստրալ ֆրանսերեն լավ չգիտեր, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և

«Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։

Տ. Ֆրոլիչկայի մասին խոսելիս Ֆելիքս փաշան ասում է, որ նա եղել է Ֆրեդերիկ Միստրալի սիրելի աշակերտուհին։ Տ. Ֆրոլիչկան շատ լավ է նկարագրել Միստրալի տունը և նրա կյանքը։ Նա ասում է, որ Միստրալ ամեն առավոտ վաղ է արթնանում, ինքն է վառարանը վառում, ինքն է սենյակը մաքրում, ինքն է սուրճ եփում, և միայն դրանից հետո է արթնացնում իր կնոջը։ Միստրալ ամեն առավոտ ժամը 10-ին դուրս է գալիս տնից և գնում է մի փոքրիկ սրճարան, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։

Տիկին Ֆրեդերիկ Միստրալ ֆրանսերեն լավ չգիտեր, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ նա միայն մի քանի բառ գիտեր ֆրանսերեն։ Տիկին Միստրալ ամեն առավոտ գնում էր շուկա, և

«Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։ Ես ձեզ կասեմ, որ այնտեղ նա կկորչի։ Ես ինքս եմ ուղարկել իմ որդուն Ամերիկա, և նա կորավ։

Տ. Ֆրոլիչկայի մասին խոսելիս Ֆելիքս փաշան ասում է, որ նա եղել է Ֆրեդերիկ Միստրալի սիրելի աշակերտուհին։ Տ. Ֆրոլիչկան շատ լավ է նկարագրել Միստրալի տունը և նրա կյանքը։ Նա ասում է, որ Միստրալ ամեն առավոտ վաղ է արթնանում, ինքն է վառարանը վառում, ինքն է սենյակը մաքրում, ինքն է սուրճ եփում, և միայն դրանից հետո է արթնացնում իր կնոջը։ Միստրալ ամեն առավոտ ժամը 10-ին դուրս է գալիս տնից և գնում է մի փոքրիկ սրճարան, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։ Ֆելիքս փաշան հիշում է, որ Միստրալ ամեն երեկո գնում է «Տաուլեդելիզ» կոչվող ռեստորանը, ուր հավաքվում են Պրովանսի գրողները։

կաթիլները կը հոսէին ակներև։ Դըժ-
բա՛ղդ նախագահ. այդ վայրկենին
ինչե՛ր կանցնէին արդեօք մտքէն ...։

(Շարունակելի)

ԲԱՑՈՒԱԾ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑԱՊԱՏՈՒՄԻ

Աշխատասիրութիւն

Հ. Գ. Վ. ԱԼԻՇԱՆԻ

Գործս է Հաւաքումն պատմից հայոց՝ ժամանակագրական կարգաւ, սկիզբէն մինչև մեր դար։ Հաւաքիչն աշխարհաբար լեզուաւ կը յաւելու բացատրութիւնները և ծանօթութիւնները իւրաքանչիւր իմն ներքև։

Հանգամանք Տպագրութեան. քառածալ մեծադիր, չքեղ թղթոյ վրայ և պատկերազարդ։

Բաժանորդագինն է 30 փրանկ կանխիկ. ճանապարհի ծախքը մեր վրայ։ Ցետ աւարտման պիտի վաճառուի 50 ֆրանկի։

Բաժանորդագրութեան ժամանակ ջեղչ չի լինիր. բայց 10 օրինակ բաժանորդ դտնողին օրինակ մի ևս կը տրուի ձրի։

Տեսչութիւն
ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱԳՐԱՏԱՆ

Մեր հասցէն՝
Direction de l'Imprimerie Arménienne
(Italie) VENISE

ՖՐԱՆՍԱՒ ՆՐՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ
ԵՒ ՄԵՐԱԿՈՑՏ ԺՈՂՈՎՆԵՐԸ
Տ. ՔՐԻԺԷՐԻ ԳԱՂՈՒՆ ԱՌԹՈՎ.

Երեսփոխանական ժողովի անցած Հինգշաբթի օրի (Նոյ. 29) նստին մէջ երեսփոխան Տ. Ջընի հարցում ուղղեց կառավարութեան թէ ի՞նչ մտադիր է անել Պօլիներին ի նպաստ իրաւարարութեան խնդրին նկատմամբ։

Արտաքին գործերի նախարար Տ. Տէլքասէ պատասխանեց թէ այդ խնդրի վրայ վիճաբանութիւն բանալէն ոչ ակն օգուտ յառաջ չդար. իսկ արտաքին քաղաքականութեան մէջ մանաւանդ, ինչ որ անօգուտ է, կրնայ վտանգաւոր դառնալ չատ չուտով։ Ուստի կառավարութիւնը յետաձգել անորոշ պայմանաժամով։

Հետևապես Տ. Ջընի յետ առաւ իր հարցում և Երեսփոխանական ժողովի քուէին ներկայեց իր այս առաջարկ.

«Ժողովը. Թրանսվաալի նախագահին Ֆրանսա գալուն առթով. բաղդատուր է որ իր յարգալիր համակրութեան անկեղծ արտայայտութիւնը կուղղէ անոր»։

Այդ առաջարկ միաձայնութեամբ ընդունուեցաւ 559 քուէով։

Սերակոյտ ժողովի ուրբաթ օրի (Նոյ. 30) նստին մէջ ալ նոյնիմաստ առաջարկ մը ներկայացուելով. միաձայն ընդունուեցաւ ներկայ 261 ներկուսականների քուէովը։

Տ. Տէլքասէ յայտարարած է արդէն որ Ֆրանսական կառավարութիւնն ինք չուզեր նախաձեռնութիւն ունենալ իրաւարար ատեանի կազմութեան առաջարկին համար. բայց կը թէ ուրիշներն այդ պիսի բան մ'ընեն, ինք ալ անոնց աջակցելով այժ կուտայ այդ առաջարկին։

Հետևապես Ֆրանսական խորհրդարանի երկու ժողովներն ալ առ այժմ բաւականացած են լոկ իրենց համակրութիւն յայտնելով Թրանսվաալի Հանրապետութեան նախագահին որ իրաւարար ատեանի մը կազմութիւնը եւրոպական կառավարութիւններէն խնդրել եկած է։

Տ. Ֆ ԻԺԷՐԻ ՃԱՆԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Տ. Քրիժէրին Ֆրանսայի մէջ եղած ընդունելութիւնները կը չարունակենք մասամբ պատմել Արմենիայի յաջորդ թիւերին մէջ։

Տ. Քրիժէր Բարիզէն մեկնեցաւ անցած չաբաթ օր (դեկտ. 1), Պէրլին երթալու և անկէ ալ Հոլանտա անցնելու նպատակով։

Տ. Քրիժէր նոյն գիշեր հասաւ Քօլոնը և իջաւ Տօմ Օթէլ օթեանը։ Ալմանացի ժողովուրդը բուռն ոգևորութեամբ համակրելիր ընդունելութիւն ը՛ըրաւ Թրանսվաալի Հանրապետութեան նախագահին. բայց հետևեալ առաւօտ ժողովրդի ոգևորութեան վրայ եկաւ յանկարծ պաղ ջուր մը լեցուելով Վիլհելմ կայսրի մէկ հեռագիրը որ ցաւ կը յայտնէր Տ. Քրիժէրին թէ արգիլեն եղած կարգադրութիւններ այս րոպէիս իրեն արգելք կը լինին Պերլին երթալ իր այցելութիւնն ընդունելու համար։

Այդ հեռագրէ զատ, Վիլհելմ կայսրն իր կողմէ յատուկ պատուիրակ մը ղրկեր է Քօլոնը, Քրիժէր նախագահին բարի գալուստ մաղթելու և իր ցաւ յայտնելու համար որ այս րոպէիս չափոի կրնայ զինք ընդունիլ. հետևապէս կը խնդրէ որ Պէրլին երթալու դիտաւորութենէն յետ կենայ։

Ինչպէս կերևի, Ալմանիայի Վիլհելմ կայսրը որ 4 տարի առաջ Ճէյմսօնի արշաւանքին առթով յատուկ հեռագրով մը քաջալերեց Թրանսվաալի նախագահ Տ. Քրիժէրին, այժմ կը զգուշանայ մինչև իսկ անոր այցելութիւն ընդունելէ, որ մի՛ գուցէ Անգլիան վշտացունէ իրեն դէմ այս միջոցին երբ Զինաստանի մէջ կարևորագոյն շահեր ձեռք բերելու ըղբաղուած է ինք։

Սակայն Քրիժէր իր յոյս ու հաւատք Աատուծոյ վրայ դրած, առանց Վիլհելմ կայսրը տեսնելու պիտի երթայ Լա Հէյ ուր ժամանակ մը սպասելով Ռուսիայի ցարի կատարեալ առողջութեան, անոր այցելութեան պիտի երթայ Լիւտեհա։

Տ. Քրիժէր կը յուսայ գարձեալ որ պիտի կրնայ մի օր Վիլհելմ կայսրին ալ այցելել։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

Արմենիայի խմբագրատան մէջ ծախու կը գտնուին հետեւեալ գիրքերը որոնց առջեւ նշանակուած գիներին մէջ հաշուուած է նաև ղրկելու փոստի ծախքը։

Ծրարները ապահովագրուած (recommandé-registered) ստանալ ուզողները պէտք է որ ամեն մէկ ծրարի (մինչեւ 2 քիլօ) համար 25 սանթիմ ապահովագրութեան ծախքը վճարեն։

Արմենիայի խմբագրատան մէջ ծախու գտնուած գիրքերի մանրամասն ցուցակը հրատարակուած է Արմենիայի 14րդ չրջանի 77, 78, 79, 80 և 81 թիւերին մէջ։

Այդ թիւերէն յատկապէս աւելի տպած լինելով, պատրաստ ենք ձրիաբար ղրկել անոնց որոնք կը փափաքին մեր գրացուցակները ունենալ, եթէ գոնէ 50 սանթիմ ղրկելով գիրք ուզեն մեզմէ նախապէս. այդ ուզուած գրքի ծրարին մէջ դրուելով կը ղրկուին գրացուցակները ալ։

ԻՄ ՀԱՅՐԱՍՊԱՆ ԸՆԿԵՐՔ

(Կ. ՊՕԼՍՈՑ ՀԱՑՈՑ ԿԵԱՆՔԷՆ Ա ԻՆՈՒԱՑ
ՄԻ ԻՐԱԿԱՆ ՎԷՊ)

ԳՐՔԵՑ ԱՉԱՆԱՑՈՒՄ

Այս հետաքրքրաշարժ գրուած կը ներկայացունէ ընտանեկան տխուր պատկերներէ մին ուր կը տեսնուի թէ անբարոյական մի հայր իւր ազգականուած վարքուբարքով որչա՛փ չարիք ներ պատճառ դարձած է և վերջի վերջոյ ինք ալ իւր սրտու չեռքով սպանուած և անհետացած է աշխարհէ։ Գինն 1 ֆրանգ։

ԺՔ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Մ. ՓՈՓՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

ՆԱՄՈՑՇՆԵՐ

Մ. ՓՈՓՈՒԳԱԼԵԱՆԻ
ԳՐԱԾ ՈՏԱՆԱՒՈՐՆԵՐԷՆ

Մ. Փոփուգալեանի գրած հայրենասիրական ոտանաւորներէ մի քանին ամփոփուած են այս տետրակի մէջ իբրեւ նմոյշներ զանազան քաղաքներու մէջ և զանազան տպաւորութիւններէ տակ իւր երբեմն գրած ոտանաւորներէն որոնք ժամանակին հրատարակուած չէ լինելով կորսուած են այժմ։ Այն մի քանի ոտանաւորները «ոնք իրրև նմոյշ ամփոփուած են այս տետրակի մէջ, ցիր և ցան կը գտնուին Կ. Պոլիս ազգապրուած ազգային երգարաններուն մէջ՝ որոց վերատին տպագրութիւնն վաղուց արդէն արդիլուած է, և Ասիա և Արմենիա լրագիրներուն մէջ։ Նմոյշներէ մէջ փոքրիկ տեղեկութիւններ տրուած են նաեւ թէ այդ ոտանաւորներ ի՛նչ տպաւորութիւնների տակ նեղչուելով գրուած են։ Գին 15 սանթիմ։

ՄԻ ՊՈՒԼԿԱՐ ՀԱՅՐԵՆԱՍԷՐ
(ԶԱՔԱՐԻԱ ՍԹՈՑԱՆՈՎ)

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ
ՄԿՐՏԻՉ ՓՈՓՈՒԳԱԼԵԱՆ
1894

Պուլկարիայի անկախութեան հերոսներէ մէկին, Զաքարիա Սթոյանովի, որ իր ընդունակութեան շնորհով յաջողեցաւ մի լեռնաբնակ գիւղացի հովուի պարզ վիճակէն հետզհետէ արհեստաւոր, վարժապետ, յեղափոխական գործիչ, խմբագրապետ և վերջապէս ազատ Պուլկարիայի Ազգային ժողովի նախագահ դառնալ խիստ հետաքրքրաշարժ կենսագրութիւն է, ուր ուշադրութեան արժանի տեղեկութիւններ կան նաեւ Պուլկարիան Թիւրքի լուծէն ազատելու աշխատող պուլկար հայրենասէր յեղափոխականներիգործունէութեանը մասին։ Սկիզբը դրուած է նաեւ հեղինակին, Բրօֆէսէօր Լուի Լէժէի, և Թարգմանչին միջեւ եղած թղթակցութիւնը այս գրքի հայերէն Թարգմանութեանն առթով։

Հեղինակը շատ իրաւամբ կը գրէ իր յառաջաբանի վերջ թէ «Զարմանք պիտի պատճառէ ինձ եթէ ընթերցողների հետաքրքրութիւնը չշարժի պետական մարդ դարձած մի գիւղացիի այս վաւերական պատմութեան վրայ։»

Գինն է փոստի ծախքով մէկտեղ 1 ֆրանգ և 40 սանթիմ։

Տարածելու համար մեծ քանակութեամբ առնողներուն 25 % զեղչ կը լինի։

(Պարսկաստանի Հայերին համար 1 ֆրանգ է։

Առաջին ամերիկեան ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼԻԵՐԷՆԷ ՀԱՑԵՐԷՆ. (Ծատկապէս պատրաստուած Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց մէջ գտնուող հայ գաղթականներէն գործաւոր և բաղդատաբար քիչ ուսեալ դասակարգին Անգլիերէնի մէջ աւելի յառաջդիմելուն նպաստելու համար։) Աշխատասիրեց Պետրոս Ռ. Թորոսեան։ Կը պարունակէ աւելի քան 25,000 բառեր։ Նիւ Եորք. Լիւիս Թալաֆ և Ընկ. 1899։

(«Պիտանի գիտելիքներ»ի և «Ինքնուսուցիչ անգլիերէն լեզուի»ի հեղինակ Տիար Պ. Ռ. Թորոսեանի 3րդ աշխատասիրութիւնն է այս որ կը հրատարակուի Նիւ Եորքի մէջ ինչպէս արդէն ծանուցուած էր։ Աշխատասիրողն իր աչքի առջև ունենալով ասկէ առաջ հրատարակուած անգլիերէն հայերէն բառարանները, չանացած է լաւագոյն բան մը արտադրել իր գծած սահմանին մէջ որի մասին բացատրութիւններ տրուած են գիրքի յառաջաբանին մէջ, ինչպէս և «Անգլիերէն և հայերէն ցարդ հրատարակուած բառարաններու բաղդատական քարտէզ»ին մէջ որ առանձին տպագրուած է։ Անգլիերէն ամեն մէկ բառի առջև իր հնչում դրուած է հայերէն տառերով։

Այս բառարան որ իր յառաջաբանէ և յաւելուածներէ զատ, 360 երկիղեան երեսներէ կը բաղկանայ փայլուն թուղթի վրայ գեղեցիկ տպագրութեամբ և կազմով, կը ծախուի Ուէսթ Հօպոքընի մէջ հեղինակին քով 2½ տոլարի։

Կարելի է նաև ստանալ Արմենիայի խմբագրատունէն 13 ֆրանգով Մարսէյլի մէջ. իսկ Մարսէյլէն դուրս ղրկուելու համար, փոստի ծախքովը մէկտեղ կարժէ 13 ֆր. և 80 սանթիմ. փոստին արձանագրել տրուած (registered) ղրկուելով 14 ֆրանգ։)

ՇԷՔՍՔԻՐԻ ՀԱՄԼԷԴԸ

Շէքսքիրի Համլէդը որ արևմտեան աշխարհաբար լեզուով հայերէնի թարգմանած է քաջ անգլիագէտ Տիար Գարեգին Ե. փափազեան, կարելի է ստանալ նաև Արմենիայի խմբագրատունէն։

Տպագրուած է վիէննայի Մխիթարեանց տպարանը, մաքուր թղթի վրայ և ունի մեծ ութածալ դիրքով 183+իգ երես։

Գինն է 2 ֆրանգ և 50 սանթիմ։

ՏԵՕՐԷՆ—ԽՄԲԱԳԻՐ
Մ. ՓՈՓՈՒԳԱԼԵԱՆ

ՄԱՐՍԷԼ
Ձայնքլ տպարան Մ. Փոքրուգալեանի
Le Gérant : François CARRIERE
Marseille. — Imprimerie du Midi